

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у фебруару 2014. године

1. Након високог интензитета раста у јануару ове године (1,4%), услед једнократног повећања ниже стопе ПДВ-а са осам на десет одсто и усклађивања акциза, у фебруару су потрошачке цене повећане за свега 0,1%. На овакво кретање цена утицао је раст цена прерађене хране (0,4%) и услуга (0,3%), с обзиром да су цене тзв. зелене пијаце и енергије остале на непромењеном нивоу, а индустријске робе широке потрошње снижене за 0,2%¹.

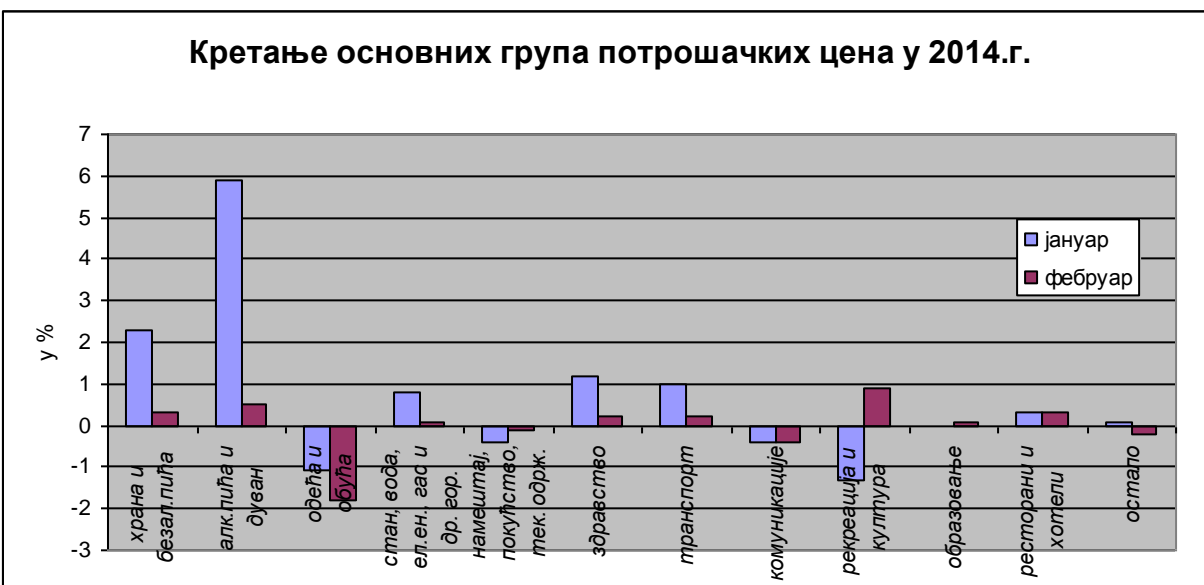
Укупан текући раст у прва два месеца ове године је износио 1,5% и готово је на нивоу из претходне године (1,1%).

Међутим, код међугодишњег раста уочава се одступање од готово 10 п.п., што је последица високе базе с краја 2012. године, која се одржавала скоро годину дана (12,4% према 2,6%). Процена је да би се инфлација и у наредном периоду, пре свега, у првом кварталу ове године, кретала око доње границе дозвољеног одступања од $4 \pm 1,5\%$.

Наиме, кретање потрошачких цена у наредном периоду, у значајној мери зависиће од кретања цена примарних пољопривредних производа, курса динара и регулисаних цена.

¹ Податак НБС: www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, tabela 4.7.

2. Посматрано по основним групама, значајнији раст остварен је код малог броја производа и услуга. Наиме, раст цена већи од 0,5% евидентиран је код групе кафа, чај и какао (1,3%), вино (0,7%), пиво (2,2%), остали одевни предмети (0,9%), матаријал и услуге за одржавање и поправку стана (0,9%), течно гориво (1%), поправка намештаја (1,3%), већи алати и опрема за кућу и врт (3,5%), бицикли (0,6%), одржавање и поправка возила (1,8%), фотографска и филмска опрема (0,7%), поправка аудиовизуелне опреме (6,3%), остала опрема за рекреацију, баште и кућне љубимце (1,5%), услуге у вези са спортом и рекреацијом (1%) и пакет аранжман (4,1%), чије учешће износи свега 13,2%.

3. *Напросечан раст цена*, евидентиран је код хране и безалкохолних пића (0,3%), алкохолних пића и дувана (0,5%), здравства (0,2%), транспорта (0,2%), рекреације и културе (0,9%) и ресторана и хотела (0,3).

На нивоу општег раста остварен је раст цена у групи стан, вода, електрична енергија, гас и друга горива и образовање.

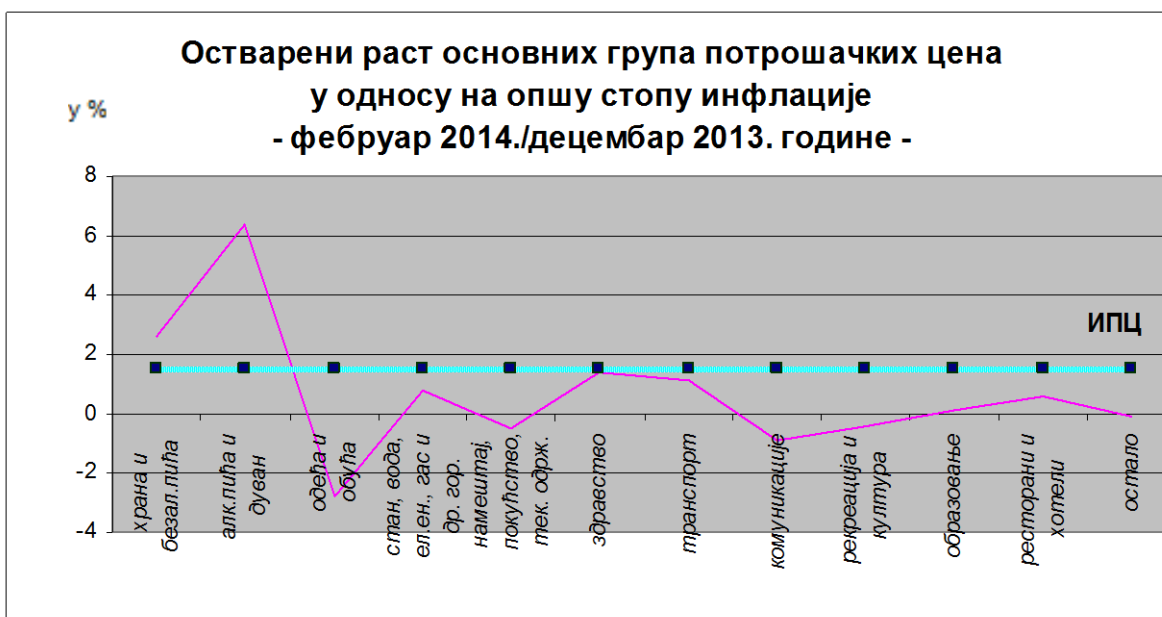
Снижење цена је забележено код одеће и обуће (1,8%), намештаја, покућства и текућег одржавања стана (0,1%), комуникација (0,4%) и остале робе и услуга (0,2%).

Полазећи од оствареног раста и учешћа појединих група, највеће учешће на општу стопу имале су цене хране и безалкохолних пића, алкохолних пића и дувана и рекреације и културе, транспорта и здравства, са једне, као и одеће и обуће и комуникација, с друге стране.

4. У фебруару 2014. године цене комунално стамбених услуга за домаћинства мировале су у свих петнаест градова који су на статистичком праћењу, па тако и на нивоу просека Републике.

Цене јавног градског превоза, такође су мировале у свим градовима који су на статистичком праћењу, изузимајући Суботицу, у којој је повећана цена превоза путника у граду за 1,3%, а цена претплатне месечне карте за 1,8%. Међутим, та повећања, иако изнадпросечна, нису имала ефекат на промену цена градског превоза и претплатне месечне карте на нивоу просека Републике.

5. Укупан текући раст потрошачких цена у 2014. години **износи 1,5%**, што је за 0,4 процентна поена више него у 2013. години, при истом поређењу. При томе, цене роба су забележиле висок интензитет раста, док су цене услуга незнатно промењене (1,9% према 0,1%).

Највећи раст у фебруару ове у односу на децембар претходне године имале су цене хране и безалкохолних пића и алкохолних пића и дувана, које су натпросечно повећане (2,6% и 6,4%) и на које се односи око 90% опште стопе.

Незнатно испод просека су повећане цене у здравству (1,4%), а затим код транспорта (1,1%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,8%), ресторана и хотела (0,6%), а најмањи код образовања (0,1%).

Снижење цена је евидентирано код одеће и обуће (2,8%), намештаја, покућства и текућег одржавања стана (0,5%), комуникација (0,9%), рекреације и културе (0,4%) и остале робе и услуга (0,1%).

6. Фискалном стратегијом за 2014. годину са пројекцијама за 2015. и 2016. годину, пројектована инфлација у овој години износи 5,5%, што претпоставља просечан месечни раст од 0,4%.

Укупан текући раст у фебруару ове у односу на децембар претходне године је износио 1,5%, што даје просечну месечну стопу од 0,7%, односно годишњу инфлацију од око 9,3%.

У фебруару ове године просечан курс динара је у односу на јануар незнатно повећан (0,3%) и износио је 115, 90 динара за 1 евро², што је за око 1,20 динара више него у децембру претходне године.

Према последње расположивим подацима, у јануару ове године просечна нето зарада³ износила је 37966 динара и у односу на исти месец претходне године номинално је смањена за 3,1%, а реално смањена за 6%. При истом поређењу промет роба у трговини на мало⁴ је повећан у текућим ценама за 2,9%, а у сталним за 0,6%, што је резултат повећаног промета хране, пића и дувана (2,8%) и моторних горива (1,6%), с једне и пада промета непрехрамбених производа, осим моторних горива (2,3%), с друге стране.

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, *регулисане цене*⁵ су, за разлику од претходног месеца (2,8%), у фебруару биле стабилне (0,1%) и последица су раста цена једино појединих врста лекова, која нису статистички реализована у децембру претходне године и промене стопе ПДВ-а у јануару ове године са 8% на 10%.

Цене воћа, поврћа, меса, рибе и јаја (непрерађена храна), су за разлику од јануара, када су биле повећане за 5,2%, остале на непромењеном нивоу. Такође, базна инфлација (ЦПИ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) у овој години је стабилна, с обзиром да су у јануару повећане за 0,1%, а у фебруару снижене за 0,1%.⁶

7. Међугодишњи раст инфлације у фебруару ове у односу на фебруар претходне године износио је 2,6%, с тим што су цене роба имале спорију динамику у односу на услуге (2,4% према 3,6%). При томе, цене базне инфлације су повећане за 3,5%.

² Просечан курс динара у текућем месецу за радне дане.

³ Саопштење РЗС бр. 40 од 25.02.2014. године

⁴ Саопштење РЗС бр. 48 од 28.02.2014. године

⁵ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

⁶ Податак НБС: www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, tabela 4.7.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код алкохолних пића и дувана (12,9%), а натпросечно су повећане и цене рекреације и културе (8,1%), ресторана и хотела (7,8%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (7,3%) и здравства (6,2%).

На нивоу општег раста су цене намештаја, покућства и текућег одржавања (2,6%), а испод просека су повећане цене остала роба и услуге (1,9%), транспорта (1,2%) и образовања (0,2%).

Цене хране и безалкохолних пића су снижене за 1,6% а одеће и обуће за 0,5%. Једино у комуникацијама цене су остале на непромењеном нивоу.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО ФЕБРУАРА 2014. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0,5	0,5	4,8
фебруар	0,3	0,7	3,9
март	1,2	2,0	4,7
април	0,6	2,5	4,3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0,0	4,5	5,1
август	1,4	5,9	6,6
септембар	1,3	7,3	7,7
октобар	1,0	8,3	8,9
новембар	1,5	9,9	9,6
децембар	0,3	10,3	10,3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0,0	6,2	10,5
септембар	0,2	6,3	9,3
октобар	0,4	6,8	8,7
новембар	0,9	7,7	8,1
децембар	-0,7	7,0	7,0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА*Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача*

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

ОСТВАРЕНИ РАСТ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА

- у % -

	Месечни раст 02.2014. 01. 2014.	Структура месечног раста	Текући раст 02.2014. 12. 2013.	Структура текућег раста
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,1	100,0	1,5	100,0
Храна и безалкохолна пића	0,3	83,9	2,6	57,5
Алкохолна пића и дуван	0,5	36,7	6,4	33,4
Одећа и обућа	-1,8	-71,9	-2,8	-8,5
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,1	8,1	0,8	7,2
Намештај, покућство, текуће одржавање	-0,1	-2,8	-0,5	-1,2
Здравство	0,2	12,1	1,4	5,8
Транспорт	0,2	18,1	1,1	9,2
Комуникације	-0,4	-20,1	-0,9	-2,9
Рекреација и култура	0,9	36,1	-0,4	-1,3
Образовање	0,1	0,6	0,1	0,1
Ресторани и хотели	0,3	5,9	0,6	1,0
Остала роба и услуге	-0,2	-6,7	-0,1	-0,3

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 18. март 2014. године